

Etický kódex zamestnancov

-
HUMANITÁR nezisková organizácia

-
**Centrum psychosociálnej a ošetrovateľskej
starostlivosti**

OBSAH:

1. **Základné ustanovenia**
2. **Základné pojmy**
3. **Všeobecné ustanovenia**
4. **Osobitné ustanovenia**
 - 4.1 Etický kódex - sociálny pracovník, zdravotnícky pracovník, sestra, fyzioterapeut, opatrovateľ
5. **Spoločné ustanovenia**
6. **Záverčné ustanovenia**

ETICKÝ KÓDEX zamestnancov **HUMANITÁR, neziskovej organizácie** (ďalej len „HUMANITÁR n. o.“), Škultétyho 19, 080 01 Prešov, ktorý prevádzkuje **Špecializované zariadenie, Domov sociálnych služieb, Zariadenie pre seniorov, Denný stacionár** v Levoči na Probstnerovej ceste 6 (ďalej len „ŠZ, DSS, ZpS, DS“) je vyjadrením základných etických pravidiel konania jej zamestnancov v poskytovaní sociálnych služieb pre občanov odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby.

Článok 1

Základné ustanovenia

- 1) Etický kódex upravuje profesionálnu etiku a zásady správania sa zamestnancov ŠZ, DSS, ZpS, DS HUMANITÁR n. o. do smernice v súlade s platnými právnymi predpismi a uznávanými hodnotami, dodržiavaním ktorých chráni záujmy prijímateľov sociálnych služieb a zamestnancov, určuje vzájomné vzťahy zamestnancov a vzťahy k vonkajšiemu prostrediu.
- 2) Etický kódex sa vzťahuje na všetkých zamestnancov ŠZ, DSS, ZpS, DS HUMANITÁR n. o., vrátane riadiacich zamestnancov.
- 3) Etický kódex osobitne upravuje aj profesionálnu etiku a zásady správania sa zamestnancov ŠZ, DSS, ZpS, DS HUMANITÁR n. o. – **sociálny pracovník, zdravotnícky pracovník, sestra, fyzioterapeut, opatrovatel'**
- 4) Uznávané hodnoty ŠZ, DSS, ZpS, DS HUMANITÁR n. o. sú:
 - a) *prospech a spokojnosť prijímateľov sociálnych služieb v poskytovaní sociálnych služieb ŠZ, DSS, ZpS, DS HUMANITÁR n. o.,*
 - b) *individuálny prístup v poskytovaní sociálnych služieb prijímateľom sociálnej služby, rešpektovanie ich individuálnych potrieb, schopností, cieľov a zdravotného stavu,*
 - c) *rešpektovanie ľudských práv a právom chránených záujmov prijímateľov sociálnych služieb, ostatných občanov a zamestnancov,*
 - d) *rozvíjanie schopností a cieľov prijímateľov sociálnych služieb podľa individuálneho rozvojového plánu,*
 - e) *spokojnosť zamestnancov,*
 - f) *dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov vzťahujúcich sa na činnosť ŠZ, DSS, ZpS, DS HUMANITÁR n. o..*

Článok 2

Základné pojmy

- 1) **Profesionálna etika v ŠZ, DSS, ZpS, DS HUMANITÁR n. o. je súhrn pravidiel o spoločenskom správaní**, ktoré sa týkajú vonkajšieho prejavu zamestnancov ŠZ, DSS, ZpS, DS HUMANITÁR n. o. ku prijímateľom sociálnych služieb a zamestnancom, zákonným zástupcom prijímateľov sociálnej služby (opatrovníkom), dôverníkom, širšej sociálnej sieti potencionálnych prijímateľov sociálnych služieb a celkového správania sa k iným osobám. Profesionálna etika je zakotvená v etických kódexoch, jeho súčasťou sú kroky pre zaistenie bezpečnosti prijímateľa sociálnej služby.
- 2) **Profesionálna etika sa zaoberá** etickými dilemami, problémami hodnôt, ktoré sa vyskytnú pri práci zamestnancov ŠZ, DSS, ZpS, DS HUMANITÁR n. o., ale aj špecifickými otázkami, akými sú organizácia a disciplína v rámci profesií vykonávaných v ŠZ, DSS, ZpS, DS HUMANITÁR n. o..
- 3) **Cieľom profesionálnej etiky je** správne usporiadanie ľudských skutkov zamestnancov ŠZ, DSS, ZpS, DS HUMANITÁR n. o. do tejto smernice v zhode s požiadavkami a potrebami zdravého, prirodzeného ľudského rozumu. Profesia je odbornou prípravou získané povolanie alebo diferencované podľa obsahu pracovnej činnosti zamestnancov ŠZ, DSS, ZpS, DS HUMANITÁR n. o..

Článok 3

Všeobecné ustanovenia

- 1) Profesionálna etika zamestnanca vychádza zo základných morálnych, etických a spoločenských princípov správania sa a je v súlade s im delegovanými právomocami a zodpovednosťami. Etický kódex zamestnanca ŠZ, DSS, ZpS, DS HUMANITÁR n. o.:
 - a) *má právo vyslovovať vlastný názor týkajúci sa výkonu pracovnej činnosti, zlepšenia riadenia, organizácie práce, štruktúry a vzťahov medzi zamestnancami a ŠZ, DSS, ZpS, DS HUMANITÁR n. o.,*
 - b) *má právo predkladať návrhy prispievajúce k akémukoľvek zlepšeniu činnosti ŠZ, DSS, ZpS, DS HUMANITÁR n. o.,*
 - c) *rešpektuje a chráni ľudskú dôstojnosť a ľudské práva prijímateľov sociálnych služieb, ostatných zamestnancov a verejnosti,*

- d) *ctí si rozličnosti a rozdielnosti etnické a kultúrne, správa sa ku prijímateľovi sociálnej služby bez ohľadu na farbu pleti, rasu, pohlavie, pôvod, spoločenské postavenie.*
- e) *zachováva mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel pri výkone svojej práce a ktoré v záujme prijímateľa sociálnej služby a ŠZ, DSS, ZpS, DS HUMANITÁR n. o. nemožno oznamovať iným osobám, a to aj po skončení pracovného pomeru; to neplatí, ak ho tejto povinnosti zbavil štatutárny orgán alebo ním poverený vedúci zamestnanec,*
- f) *zdržiava sa konania, ktoré by mohlo viesť k rozporu záujmov prijímateľa sociálnej služby, verejného a osobného záujmu,*
- g) *nezneužíva informácie nadobudnuté v súvislosti a pri vykonávaní zamestnania vo vlastný prospech alebo v prospech blízkych osôb alebo iných fyzických osôb alebo právnických osôb; táto povinnosť platí aj po skončení pracovného pomeru,*
- h) *neznevažuje ŠZ, DSS, ZpS, DS HUMANITÁR n. o. svojim správaním a rétorikou, jej organizačnú štruktúru a procesy,*
- i) *nerozširuje nepravdivé informácie, nepoškodzuje prijímateľa sociálnej služby, meno ŠZ, DSS, ZpS, DS HUMANITÁR n. o. a nevyužíva na to ani tretie osoby,*
- j) *uvedomuje si prípadný stret záujmov a nezneužíva tieseň alebo nevýhodné postavenie prijímateľa sociálnej služby vo svoj, či prospech iných osôb,*
- k) *vyvaruje sa prípadov, kde by mohol byť osobne alebo finančne zainteresovaný v súkromných záležitostiach prijímateľa sociálnej služby, ktoré by mohli mať charakter stretu záujmov napríklad prijatie hodnotného daru alebo úplatku.*
- l) *rešpektuje kultúru organizácie,*
- m) *poukazuje na porušovanie etického kódexu.*

2) Zamestnanec vo vzťahu k ostatným zamestnancom:

- a) *dodržiava zásady spoločenskej etiky bez prejavu nadradenosti,*
- b) *zachováva dôvernosť údajov o výške vlastných príjmov a príjmov ostatných zamestnancov,*
- c) *udržiava a posilňuje pracovné ciele a ciele ŠZ, DSS, ZpS, DS HUMANITÁR n. o. ako organizácie,*
- d) *rešpektuje súkromie ostatných zamestnancov na pracovisku, aj v osobnom živote,*

- e) zaujíma korektný, ale nekompromisný postoj voči nedostatkom v práci ostatných zamestnancov,
- f) netoleruje predsudky voči iným zamestnancom; toleruje rozdielnosti etnické, kultúrne, farbu pleti, rasu, pohlavie, pôvod, spoločenské a pracovné postavenie,
- g) poskytuje pomoc pracovne mladším zamestnancom,
- h) predchádza konfliktom na pracovisku, resp. včas poukáže na konflikt, ktorý by mohol prerásť do sporov.

3) Vedúci zamestnanec vo vzťahu k podriadeným:

- a) bezodkladne a konštruktívne rieši vzniknuté konflikty uplatňovaním dialógu za účasti všetkých zainteresovaných zamestnancov,
 - b) je vzorom pre ostatných zamestnancov v správaní, konaní a prístupe k pracovným povinnostiam,
 - c) upevňuje dobré vzťahy medzi zamestnancami a podporuje komunikáciu a spoluprácu so zamestnancami iných úsekov,
 - d) v prípade nespokojnosti s plnením pracovných úloh, hodnotí zamestnanca individuálne, v prípade pozitívne plnených pracovných úloh, chváli zamestnanca verejne,
 - e) motivuje výkon zamestnancov,
 - f) je otvorený voči pripomienkam zamestnancov,
 - g) preukázateľne oboznámi zamestnancov s hodnotami a požiadavkami v tomto etickom kódexe.
- 4) Zamestnanec svojim správaním, vystupovaním a plnením svojich úloh buduje pozitívny obraz ŠZ, DSS, ZpS, DS HUMANITÁR n. o..

Obsah etického kódexu zamestnancov ŠZ, DSS, ZpS, DS HUMANITÁR n. o.:

- * *Rešpektuje prijímateľov sociálnej služby - ich dôstojnosť, osobné a ľudské práva, jedinečnosť, autonómiu.*
- * *Netoleruje predsudky voči prijímateľom sociálnej služby, zasadzuje sa o zvyšovanie spravodlivosti.*
- * *Asistuje prijímateľovi sociálnej služby pri rozvíjaní jeho schopností, ktoré mu umožnia vyriešiť ich individuálne, alebo kolektívne sociálne problémy.*

- * *Podporuje rozvoj prijímateľa sociálnej služby, jeho samostatnosť, adaptabilitu, integráciu a socializáciu, vedenie k vlastnej zodpovednosti.*
- * *Prejavuje trvalý záujem o prijímateľa sociálnej služby.*
- * *Profesionálna zodpovednosť má prednosť pred osobným záujmom.*
- * *Príjme zodpovednosť za vysokú úroveň poskytovaných sociálnych služieb.*
- * *Zabezpečuje svoj osobnostný rast a ďalšie vzdelávanie.*
- * *Pracuje tímovo, spolupracuje s kolegami, zákonným zástupcom prijímateľa sociálnej služby (opatrovníkom), dôverníkom, sociálnou sieťou, komunitou a spoločnosťou v záujme prijímateľa sociálnej služby.*
- * *Objasňuje verejnosti, že ŠZ, DSS, ZpS, DS HUMANITÁR n. o. jedná v záujme prijímateľa sociálnej služby.*
- * *Dodržiava dôvernú informáciu o prijímateľovi sociálnej služby, výnimkou je iba vyššia etická požiadavka, napr. zachovávanie života prijímateľa sociálnej služby.*
- * *Využíva svoje vedomosti a skúsenosti v prospech všetkých.*
- * *Snáži sa o také podmienky vo svojej profesii a zamestnaní, ktoré by umožnili dodržiavanie týchto princípov.*

Článok 4

Osobitné ustanovenia

Profesia sociálny pracovník, zdravotnícky pracovník, sestra, fyzioterapeut, opatrovateľ sa vo svojej práci riadi profesionálnou etikou a etickým kódexom.

Ostatní zamestnanci sociálneho zariadenia sú povinní sa oboznámiť s pravidlami etického kódexu zariadenia a sú povinní sa riadiť v súlade s ním.

Článok 4.1

Etický kódex – sociálny pracovník, zdravotnícky pracovník, sestra, fyzioterapeut, opatrovateľ

Etický kódex - sociálny pracovník

- služby sociálnej práce sú poskytnuté každému žiadateľovi bez ohľadu na pôvod, farbu pleti, rasu, etnickú príslušnosť, národnosť, jazyk, vek, pohlavie, rod, sexuálnu orientáciu, zdravotný stav, vierovyznanie, politické presvedčenie, manželský a rodinný stav, sociálnoekonomický status a bez ohľadu na to, ako sa podieľa na živote celej spoločnosti;
- má zodpovednosť za podporu sociálnej spravodlivosti vo vzťahu k celej spoločnosti, ako aj vo vzťahu k ľuďom, ktorí užívajú služby sociálnej práce;
- usiluje sa zaistiť všetkým prijímateľom sociálnej služby prístup k potrebným informáciám, službám a zdrojom, rovnosť príležitostí a účasť na procese rozhodovania;
- vytvára podmienky, ktoré prijímateľom sociálnej služby umožňujú dosiahnuť to, na čo majú právo;
- prispieva k odstráneniu prejavov a príčin sociálnej nespravodlivosti, diskriminácie, útlaku a bariér podporujúcich sociálne vylúčenie;
- angažuje sa o dosiahnutie sociálnej zmeny, sociálneho rozvoja a sociálnej inklúzie, zvlášť v prospech zraniteľných a utláčaných jednotlivcov a skupín;
- zaobchádza s každým prijímateľom sociálnej služby starostlivo a úctivo, majúc na zreteli individuálne rozdiely, kultúrnu, náboženskú, národnostnú a etnickú rôznorodosť;
- usiluje o zveľadenie spôsobilostí prijímateľa sociálnej služby, podporuje jeho vlastnú zodpovednosť a autonómiu, právo na sebaurčenie a spoluúčasť;
- rozpoznáva dôležitosť medziľudských vzťahov;
- snaží sa posilňovať a zmocňovať prijímateľov sociálnej služby do partnerstva v procese pomáhania, usiluje o podporu riešenia problémov v medziľudských vzťahoch;
- buduje a rozvíja profesionálne vzťahy;
- váži si a rešpektuje prínos kolegov z iných inštitúcií a pomáhajúcich profesií;
- má prvoradú zodpovednosť voči osobám, ktoré užívajú služby sociálnej práce;
- nepoškodzuje prijímateľov sociálnej služby, ani nepodriaďuje ich potreby a záujmy svojim vlastným potrebám a záujmom, jedná s nimi bezúhonne, s účasťou, rešpektom a vytvára s nimi vzťah založený na báze dôvery;
- v komunikácii s prijímateľmi sociálnej služby alebo o nich sa nevyjadruje znevažujúco ani pejoratívne;
- rešpektuje príslušnosť k sociálnym skupinám, národnostnú, etnickú a kultúrnu rôznorodosť jednotlivcov, skupín a komunit;

- podporuje, posilňuje a zmocňuje prijímateľa sociálnej služby k vlastnej zodpovednosti, vlastným návrhom riešení, spoluúčasti a sebaurčeniu;
- rešpektuje a chráni biologickú, psychickú, kultúrnu, spirituálnu a sociálnu integritu prijímateľa sociálnej služby;
- zaujíma sa o celého prijímateľa sociálnej služby v rámci rodiny, komunity, spoločenského a prirodzeného prostredia a usiluje sa o spoznávanie všetkých dôležitých aspektov jeho života;
- prispieva k začleneniu prijímateľov sociálnej služby do sociálnej siete podporných osobných vzťahov, napomáha prijímateľom sociálnej služby pri riešení problémov týkajúcich sa ďalších oblastí života;
- aj v osobitých prípadoch prijímateľov sociálnej služby, ktorí majú dlhodobé alebo trvalé zdravotné postihnutie, obmedzenú spôsobilosť na právne úkony, a iné, sa sociálny pracovník usiluje o dosiahnutie čo najväčšej miery ich autonómie a participácie na rozhodovaní ohľadom ich osoby;
- sociálny pracovník rešpektuje súkromie prijímateľa sociálnej služby;
- pre všetky situácie, ktoré sú v oblasti výkonu profesionálnej sociálnej práce platí zásadné pravidlo o mlčanlivosti;
- sociálny pracovník informuje prijímateľov sociálnej služby o spôsobe, rozsahu, možnostiach a dôsledkoch, ako aj o predpokladaných neželaných rizikách odbornej pomoci;
- sociálny pracovník rešpektuje hranice medzi osobným a profesionálnym životom;
- sociálny pracovník si je vedomý svojich odborných a profesionálnych obmedzení a hraníc vlastnej kompetencie;
- sociálny pracovník má nielen právo ale aj povinnosť vykonať nevyhnutné kroky v profesionálnej a osobnej starostlivosti o seba, aby bol schopný poskytovať kvalitné služby prijímateľom sociálnej služby;
- sebareflexia, vrátane poznávania svojich osobných a profesijných limitov a uznania hraníc odbornej spôsobilosti a kompetencie;
- sústavné vzdelávanie na udržiavanie, zdokonaľovanie a dopĺňanie vedomostí a profesijných zručností v sociálnej práci prostredníctvom samoštúdia, jednorazovej vzdelávacej aktivity, odbornej stáže, sociálno-psychologického výcviku, špecializovaného tréningu, odbornej publikačnej alebo lektorskej činnosti, účasti na odborných a vedeckých konferenciách a workshopoch, vedeckovýskumnej činnosti a podobne;
- pravidelná supervízia;

- kolegiálna konzultácia, vrátane konzultácie s odborníkmi z iných pomáhajúcich profesií;

- využívanie nástrojov psychohygieny.

- sociálny pracovník pomáha ľuďom, ktorí sa nachádzajú v zložitej životnej situácii s ohľadom na vlastné zdroje, hranice a len do tej miery, aby nebolo ohrozené jeho vlastné zdravie;

- zaobchádza zodpovedne s mocou v rámci poskytovania služieb sociálnej práce;

- sociálny pracovník je zodpovedný za to, že jeho rozhodnutia budú eticky podložené;

- sociálny pracovník plní svoje povinnosti vyplývajúce zo záväzku k zamestnávateľovi zodpovedne, svedomito a čestne v súlade s pracovnou zmluvou alebo inou obdobnou zmluvou;

- sociálny pracovník rešpektuje vedomosti, spôsobilosti a praktické skúsenosti kolegov a ostatných odborných pracovníkov;

- pri odlišných pracovných postupoch berie ohľad na rozmanitosť a podporuje kolegiálnu diskusiu a dialóg;

- pri spoločnej zodpovednosti za prijímateľov sociálnej služby v rámci inštitúcie je predpokladom kolegiálnej spolupráce vzájomná dôvera a dohoda ohľadom spoločného postupu poskytovania služieb sociálnej práce;

- nevyjadruje sa znevažujúco a pejoratívne o svojich kolegoch pred prijímateľmi sociálnej služby a v rozhovoroch s nimi;

- pri podozrení z neprofesionálneho alebo eticky necitlivého správania svojho kolegu využije ako prvotný nástroj kolegiálne upozornenie, pripomienky k práci kolegu vyjadruje na vhodnom mieste a primeraným spôsobom;

- činnosť sociálnej práce vykonáva interdisciplinárne v kooperácii s inými profesiami ako aj so všetkými osobami a inštitúciami, ktoré môžu napomôcť k optimálnemu sociálnemu fungovaniu prijímateľov sociálnej služby;

- sociálny pracovník iniciuje a zapája sa do diskusií týkajúcich sa etiky so svojimi kolegami a zamestnávateľmi;

- sociálny pracovník udržiava a vyzdvihuje etické hodnoty, odborné poznatky a poslanie profesie sociálna práca;

- snaží sa získavať a rozvíjať odborné poznatky a uplatňovať ich v profesionálnej praxi, a to najmä:

- prostredníctvom nových prístupov, metód a techník,

- aktívnu participáciu na výskumoch,
 - spoluprácou so školami sociálnej práce,
 - aktívnu účasťou na odborných diskusiách, seminároch a konferenciách,
 - konštruktívnu a zodpovednú kritikou nevhodnej praxe,
 - publikačnou činnosťou,
 - sústavným vzdelávaním.
- sociálny pracovník neustále udržuje profesionálne vystupovanie na úrovni vysokého štandardu;
 - uvedomuje si, že jeho profesionálne správanie ovplyvňuje dôveryhodnosť a verejnú mienku o profesii;
 - vyhýba sa takému konaniu, ktoré by spôsobilo zlú reputáciu profesie;
 - sociálny pracovník napomáha snahe profesijného spoločenstva sprístupniť služby čo najširšej verejnosti;
 - sociálny pracovník má ochotne poskytovať odborné vedomosti a zručnosti študentom sociálnej práce počas výkonu ich odbornej praxe na pracovisku;
 - sociálny pracovník podporuje všeobecné blaho spoločnosti;
 - zasadzuje sa o zlepšenie sociálnych podmienok v spoločnosti, spravodlivejšie rozdelenie spoločenských zdrojov a zabezpečenie prístupu k týmto zdrojom všetkým, ktorí to potrebujú;
 - pôsobí na rozšírenie možností a príležitostí k zlepšeniu kvality života pre všetkých občanov, a to s osobitým zreteľom k znevýhodneným a marginalizovaným jedincem, skupinám a komunitám;
 - napomáha snahe profesionálneho spoločenstva sprístupniť služby sociálnej práce čo najširšej verejnosti;
 - nakoľko je etický kódex jedným zo základných predpokladov profesionálneho výkonu sociálnej práce a dôveryhodnosti profesie v spoločnosti, jeho dodržiavanie je v najväčšom záujme všetkých sociálnych pracovníkov;

Etický kódex sociálneho pracovníka vychádza z:

https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/socialna-praca/eticky-kodex_final-3.pdf, ktorý:

bol schválený Snemom Slovenskej komory sociálnych pracovníkov a asistentov sociálnej práce 18.9.2015 a nadobudol účinnosť od 1. 10. 2015.

1. revidovaný text etického kódexu bol Profesijsnou radou komory predložený v roku 2018, schválený Snemom Slovenskej komory sociálnych pracovníkov a asistentov sociálnej práce 10. 1. 2019 a nadobudol účinnosť od 1. 2. 2019.

2. revidovaný text etického kódexu bol schválený Snemom Slovenskej komory sociálnych pracovníkov a asistentov sociálnej práce 27.4. 2021 a nadobudol účinnosť od 1. mája 2021.

Etický kódex - zdravotnícky pracovník

- poslaním zdravotníckeho pracovníka je vykonávať zdravotnícke povolanie svedomito, statočne, s ľudským vzťahom k človeku, v súlade s právnymi predpismi, s dostupnými poznatkami lekárskeho vied a biomedicínskymi vedami a s prihliadnutím na technické a vecné vybavenia zariadenia, v ktorom sa zabezpečuje alebo poskytuje zdravotná starostlivosť;
- stavovskou povinnosťou zdravotníckeho pracovníka je profesionálna starostlivosť o zdravie jednotlivca - prijímateľa sociálnej služby v súlade so zásadami ľudskosti, v duchu úcty k ľudskému životu od jeho počiatku až do konca s rešpektovaním dôstojnosti ľudského jedinca;
- povinnosťou zdravotníckeho pracovníka je zachovávať život, chrániť, podporovať a obnovovať zdravie, predchádzať chorobám, mierniť utrpenie bez ohľadu na národnosť, rasu, vieroveryznanie, sexuálnu orientáciu, politickú príslušnosť, spoločenské postavenie, morálnu či rozumovú úroveň a povesť prijímateľa sociálnej služby;
- zdravotnícky pracovník pri výkone svojho povolania postupuje v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi;
- povinnosťou zdravotníckeho pracovníka je byť za všetkých okolností vo svojich profesionálnych rozhodnutiach nezávislý, zodpovedný a spoľahlivý;
- zdravotnícky pracovník pomáha uplatňovať právo slobodného výberu zdravotníckeho pracovníka;
- zdravotnícky pracovník v rámci svojej odbornosti spôsobilosti a kompetencie vykonáva preventívne výkony, diagnostické výkony, liečebné výkony spôsobom zodpovedajúcim súčasným poznatkom vedy;

- zdravotnícky pracovník plní svoje povinnosti aj v situáciách verejného ohrozenia a pri katastrofách prírodnej alebo inej povahy;
- od zdravotníckeho pracovníka nemožno vyžadovať taký výkon alebo spoluúčasť na ňom, ktorý odporuje jeho svedomiu okrem prípadov bezprostredného ohrozenia života alebo zdravia osôb, ak zdravotnícky pracovník uplatní výhradu svedomia, je povinný o tejto skutočnosti informovať svojho zamestnávateľa a pri uplatnení výhrady svedomia pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti aj prijímateľov sociálnych služieb;
- zdravotnícky pracovník nesmie predpisovať a podávať lieky, od ktorých vzniká závislosť, alebo také lieky, ktoré majú účinky dopingu, na iné ako liečebné účely;
- zdravotnícky pracovník u nevyliciteľne chorých a zomierajúcich zmiernuje bolesť, rešpektuje ľudskú dôstojnosť, prania prijímateľa sociálnej služby v súlade s právnymi predpismi a zmiernuje utrpenie;
- zdravotnícky pracovník, ktorý vykonáva povolanie, je povinný dbať o svoj odborný rast a sústavne sa vzdelávať;
- zdravotnícky pracovník je povinný pri výkone povolania primerane chrániť zdravotnú dokumentáciu pred neoprávnenou zmenou, zničením alebo zneužitím;
- zdravotnícky pracovník nesmie sám alebo po dohovore s inými ordinovať neúčelné diagnostické, liečebné ani iné výkony;
- pri predpisovaní a odporúčaní liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín sa zdravotnícky pracovník nesmie riadiť komerčnými hľadiskami, ale výlučne poznatkami lekárskej vedy, profesionálnym úsudkom, svojím svedomím a potrebou prijímateľa sociálnej služby;
- zdravotnícky pracovník sa môže zúčastňovať na prezentácii odborných zdravotníckych tém na verejnosti, v tlači, rozhlase a televízii a na diskusii k nim;
- zdravotnícky pracovník si musí byť vedomý svojho postavenia, svojej úlohy v spoločnosti a svojho vplyvu na okolie;
- zdravotnícky pracovník si vo vzťahu k prijímateľovi sociálnej služby plní svoje profesionálne povinnosti;
- zdravotnícky pracovník sa k prijímateľovi sociálnej služby správa korektne, s pochopením, s rešpektovaním intimity a tpezlivosťou a nezníži sa k hrubému alebo nemravnému konaniu

- zdravotnícky pracovník rešpektuje prijímateľa sociálnej služby ako rovnocenného partnera so všetkými občianskymi právami i povinnosťami vrátane zodpovednosti za svoje zdravie;

- zdravotnícky pracovník nesmie pomáhať porušovaniu cti a dôstojnosti človeka alebo sa na ňom zúčastňovať. Každý zdravotnícky pracovník je povinný oznámiť príslušným orgánom podozrenie z hrubého alebo krutého zaobchádzania a týrania prijímateľa sociálnej služby;

- zdravotnícky pracovník je povinný v rozsahu svojich kompetencií zrozumiteľným spôsobom poučiť prijímateľa sociálnej služby alebo jeho zákonného zástupcu o charaktere ochorenia, zamýšľaných diagnostických a liečebných postupoch vrátane rizík o uvažovanej prognóze a o ďalších dôležitých okolnostiach, ktoré môžu nastať v priebehu diagnostiky a liečby;

- zdravotnícky pracovník je povinný získať informovaný súhlas prijímateľa sociálnej služby, jeho zákonného zástupcu alebo splnomocneného zástupcu pred poskytnutím nezvratného zdravotníckeho výkonu;

- zdravotnícky pracovník nijakým spôsobom nesmie zneužiť dôveru a závislosť prijímateľa sociálnej služby. Všetky informácie získané pri výkone povolania sú dôverné počas života prijímateľa sociálnej služby, ako aj po jeho smrti;

Etický kódex - sestra

- sestra si váži ľudský život, ľudské práva a dôstojnosť človeka, akceptuje prijímateľa sociálnej služby a poskytuje mu ošetrovateľskú starostlivosť bez ohľadu na pohlavie, etnickú skupinu, rasu, náboženstvo, kultúru, sexuálnu orientáciu, sociálne postavenie a politické presvedčenie;

- sestra ochraňuje právo prijímateľa sociálnej služby na súkromie tak, že chráni informácie dôverného charakteru. Zbavená mlčanlivosť môže byť vtedy, ak prijímateľ sociálnej služby k tomu vysloví súhlas alebo ak to zákon ustanovuje;

- sestra koná tak, aby chránila prijímateľa sociálnej služby v prípadoch, keď je zdravotnícka starostlivosť a bezpečnosť prijímateľa sociálnej služby ohrozená nekompetentným, neetickým, nezákonným konaním inej osoby;

- sestra je povinná sústavne si prehľbovať svoje teoretické vedomosti a praktické zručnosti, udržiavať si profesionálny výkon povolania v súlade s aktuálnymi vedeckými poznatkami v ošetrovatel'stve;

- sestra je zodpovedná za vlastné ošetrovateľské rozhodnutia a výkony.

- sestra je zodpovedná za profesionálnu kvalitu ošetrovateľskej starostlivosti. Zúčastňuje sa na formulovaní, realizácii a hodnotení noriem (štandardov) ošetrovatel'stva.

- sestra pri preberaní zodpovednosti za úlohy, ktorými bola poverená zdravotníckymi pracovníkmi, je oprávnená ich prijať len vtedy, ak si je istá, že je spôsobilá na ich výkon z hľadiska svojho vzdelania, vedomostí, schopností a rozsahu skúseností. Rovnako musí postupovať pri delegovaní ošetrovateľských úkonov na iné osoby;

- sestra sa zúčastňuje na činnostiach, ktoré prispievajú k rozvoju teoretickej základne ošetrovatel'stva, ako aj na aplikácii vedeckých poznatkov do ošetrovateľskej praxe;

- sestra sa podieľa na profesionálnom úsilí o dosiahnutie a udržanie takých pracovných podmienok, ktoré vyústia do vysokej kvality ošetrovateľskej starostlivosti;

Etický kódex - fyzioterapeut

- stavovskou povinnosťou fyzioterapeuta je profesionálna starostlivosť o zdravie jednotlivca - prijímateľa sociálnej služby v súlade so zásadami ľudskosti, v duchu úcty k ľudskému životu od jeho počiatku až do konca s rešpektovaním dôstojnosti prijímateľa sociálnej služby;

- povinnosťou fyzioterapeuta je zachovávať život, chrániť, podporovať a obnovovať zdravie, predchádzať chorobám, mierniť utrpenie bez ohľadu na národnosť, rasu, vierovyznanie, sexuálnu orientáciu, politickú príslušnosť, spoločenské postavenie, morálnu či rozumovú úroveň a povest' prijímateľa sociálnej služby;

- fyzioterapeut pri výkone svojho povolania postupuje v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi;

- povinnosťou fyzioterapeuta je byť za všetkých okolností vo svojich profesionálnych rozhodnutiach nezávislý, zodpovedný a spoľahlivý;

- fyzioterapeut napomáha prijímateľovi sociálnej služby uplatňovať právo slobodného výberu zdravotníckeho pracovníka;

- fyzioterapeut v rámci svojej odbornej spôsobilosti a kompetencie vykonáva preventívne výkony, diagnostické výkony, liečebné výkony spôsobom zodpovedajúcim súčasným poznatkom vedy;

- od fyzioterapeuta nemožno vyžadovať taký výkon alebo spoluúčasť na ňom, ktorý odporuje jeho svedomiu, okrem prípadov na ochranu života, zdravia alebo práv prijímateľa sociálnej služby;

- fyzioterapeut, ktorý vykonáva povolanie, je povinný dbať o svoj odborný rast a sústavne sa vzdelávať;

- fyzioterapeut je povinný pri výkone povolania chrániť zdravotnú dokumentáciu pred neoprávnenou zmenou, zničením alebo zneužitím;

- je povinný zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré sa dozvedel v súlade s výkonom svojej práce v medziach zákona;

- fyzioterapeut nesmie sám alebo po dohovore s inými ordinovať neúčelné diagnostické, liečebné ani iné výkony;

- fyzioterapeut sa môže zúčastňovať na prezentácii odborných zdravotníckych tém na verejnosti, v tlači, rozhlase a televízii a na diskusiách k nim;

- fyzioterapeut nemôže používať nedôstojné praktiky smerujúce k rozšíreniu počtu prijímateľa sociálnej služby. Je zakázané takéto aktivity iniciovať prostredníctvom druhých osôb;

- fyzioterapeut si musí byť vedomý svojho postavenia, svojej úlohy v spoločnosti a svojho vplyvu na okolie;

- fyzioterapeut si vo vzťahu ku prijímateľovi sociálnej služby plní svoje profesionálne povinnosti;

- fyzioterapeut sa ku prijímateľovi sociálnej služby správa korektne, s pochopením, s rešpektovaním intimity a trpezlivosťou a nezníži sa k hrubému alebo nemravnému konaniu, rešpektuje prijímateľa sociálnej služby ako rovnocenného partnera so všetkými občianskymi právami i povinnosťami vrátane zodpovednosti za svoje zdravie;

- fyzioterapeut nesmie napomáhať porušovaniu cti a dôstojnosti človeka alebo sa na ňom zúčastňovať. Každý fyzioterapeut je povinný oznámiť príslušným orgánom podozrenie z hrubého alebo krutého zaobchádzania a týrania prijímateľa sociálnej služby;

- fyzioterapeut musí za každých okolností dodržiavať štandard profesionálnej a osobnej etiky, čo robí jeho profesiu dôveryhodnou;

Etický kódex - opatrovatel'

Odborný personál si váži každého jednotlivca - prijímateľa sociálnej služby ako jedinečnú ľudskú bytosť, ktorá má hodnotu a dôstojnosť. Nerobí rozdiely medzi pohlavím, etnickými skupinami, kultúrnym zázemím prijímateľov sociálnej služby či skupín, náboženstvom, ekonomickým postavením;

- zaisťuje súkromie prijímateľa sociálnej služby pri posúdení, opatrovateľských úkonoch a zaznamenávaní osobných údajov,
- podporuje prijímateľa sociálnej služby vo vyjadrovaní myšlienok týkajúcich sa jeho zdravia a súkromia,
- akceptuje prijímateľa sociálnej služby takého, aký je, nehodnotí ho,
- podporuje sebaúctu zverenej osoby tým, že jej umožní podieľať sa na plánovaní opatrovateľského procesu,
- rešpektuje prijímateľov sociálnej služby – ich dôstojnosť, osobné a ľudské práva, jedinečnosť, autonómiu,
- dodržiava dôvernosť informácií o prijímateľovi, výnimkou je iba vyššia etická požiadavka – zachovávanie života prijímateľa sociálnej služby,
- poskytuje bezpečnú, kompetentnú a etickú starostlivosť,
- podporuje a rešpektuje informované rozhodnutia, rozpoznáva, rešpektuje a podporuje právo prijímateľa sociálnej služby, zákonného zástupcu (opatrovníka), dôverníka na informovanosť,
- zachováva dôstojnosť, rozpoznáva a rešpektuje prirodzenú hodnotu každého prijímateľa sociálnej služby,
- podporuje spravodlivosť, presadzuje princípy spravodlivosti, ochraňuje ľudské práva, správa sa poctivo a čestne, podporuje verejné blaho;
- podporuje zdravie a prosperitu prijímateľov sociálnej služby, pracuje s prijímateľmi sociálnej služby, tak aby umožnili dosiahnuť, čo najvyššiu úroveň zdravia,
- realizuje opatrovateľské úkony, zbiera priebežne informácie z opatrovateľského procesu, od členov interdisciplinárneho tímu, rodinných príslušníkov a dodržiava mlčanlivosť,
- vedie prehľadnú a aktuálnu dokumentáciu,
- zabezpečuje a naplňa potreby a očakávania prijímateľov sociálnej služby,

- eviduje reakcie prijímateľa sociálnej služby na súčasné i potenciálne problémy, ale aj na pôsobenie samotného opatrovateľského procesu,
- plánuje opatrovateľskú starostlivosť v spolupráci s prijímateľom sociálnej služby alebo po porade s ďalšími odborníkmi.
- zaisťuje bezpečné prostredie pre prijímateľa sociálnej služby, snaží sa minimalizovať možné nebezpečenstvo ohrozujúce zdravie prijímateľa sociálnej služby.
- je informovaná o možných rizikách a nebezpečenstve, ktoré môžu hroziť prijímateľovi sociálnej služby a snaží sa ich minimalizovať.
- monitoruje rizikové prostredie,
- pozná veľmi dobre prostredie, v ktorom sa prijímateľ sociálnej služby pohybuje a zdržiava,
- zaväzuje sa k celoživotnému vzdelávaniu vo svojom odbore,
- aplikuje overené nové poznatky do praxe tak, aby sa zvýšila úroveň starostlivosti o prijímateľa sociálnej služby,
- zhromažďuje údaje týkajúce sa problémov v procesoch starostlivosti o seniora,
- navrhuje zlepšovateľské projekty,
- vykonáva úkony, ktoré vedú k uľahčeniu procesu uzdravovania, zvyšovaniu kvality života, alebo prispievajú k dôstojnému umieraniu.
- uspokojuje všetky bio-psycho-sociálne a duchovné potreby, ako si to vyžaduje prijímateľ sociálnej služby a jeho zdravotný stav,
- vytvára priaznivé prostredie prispievajúce k uzdraveniu alebo dôstojnému umieraniu,
- hodnotí účelnosť, účinnosť a efektívnosť poskytovanej starostlivosti podľa subjektívneho a objektívneho stavu prijímateľa sociálnej služby a podľa výsledkov a dopadov na prijímateľa sociálnej služby.
- využíva hodnotenie prijímateľa sociálnej služby,
- priebežne kontroluje a reviduje individuálny plán prijímateľa sociálnej služby,
- prijíma hodnotenie vedúcich pracovníkov na svoj výkon a jeho kvalitu,
- zodpovedá za vlastné konanie.
- pomáha prijímateľovi sociálnej služby zvyšovať schopnosť sebaobsluhy, sebaopatery a nezávislosti;

- vyhodnocuje potenciál a zdroje u prijímateľa sociálnej služby, ktoré ho vedú k sebestačnosti a k nezávislosti, vedie, motivuje a učí prijímateľa sociálnej služby zručnostiam v sebaobsluže a sebaopatre,
- učí, vedie a motivuje prijímateľa sociálnej služby k manuálnej zručnosti využívania zdravotníckych a kompenzačných pomôcok.
- zachováva všetky základné ľudské práva u prijímateľa sociálnej služby.

Článok 5

Spoločné ustanovenia

- 1) Každý zamestnanec ŠZ, DSS, ZpS, DS HUMANITÁR n. o. je oboznámený s týmto etickým kódexom a je povinný dodržiavať jeho ustanovenia.
- 2) Podnet na porušenie etického kódexu môže podať každá z dotknutých strán, t.j. zamestnanec, prijímateľ sociálnej služby, zákonný zástupca (opatrovník), dôverník, ďalšia osoba ústne lebo v písomnej forme, resp. v elektronickej forme ŠZ, DSS, ZpS, DS HUMANITÁR n. o..
- 3) ŠZ, DSS, ZpS, DS HUMANITÁR n. o. týmto vyhlasuje, že proti zamestnancovi, ktorý podá podnet na porušenie etického kódexu nebudú namierené žiadne sankcie a nebude nijakým spôsobom znevýhodňovaný.
- 4) Porušenie etického kódexu nebude ŠZ, DSS, ZpS, DS HUMANITÁR n. o. tolerovať a bude dôsledne postihované, podľa závažnosti porušenia môže mať za následok aj vyvodenie disciplinárnych a pracovnoprávných opatrení v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- 5) Etickým kódexom ŠZ, DSS, ZpS, DS HUMANITÁR n. o. nie sú dotknuté ustanovenia Pracovného poriadku vydaného v znení dodatkov.

Článok 6

Záverečné ustanovenia

Etický kódex tvorí neoddeliteľnú súčasť pracovného poriadku, prípadne pracovnej zmluvy a jeho ustanovenia sú záväzného charakteru. Konanie v rozpore s jednotlivými ustanoveniami je kvalifikované ako porušenie pracovnej disciplíny so všetkými dôsledkami v zmysle platných právnych predpisov.

Etický kódex zamestnanca nadobúda platnosť dňom jeho podpísania štatutárnym zástupcom organizácie.

V Levoči, 01.01.2023

PhDr. Anetta CIERNY
štatutárny zástupca